

Biroul permanent al Senatului

Bp. 609 / 8.02.2022

Biroul permanent al Senatului

L. 71 / 14.02.2022

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru declararea zilei de
11 aprilie ca „Ziua națională a educației financiare”**

Analizând propunerea legislativă pentru declararea zilei de 11 aprilie ca „Ziua națională a educației financiare” (b609 din 22.12.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/259/18.01.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D39/19.01.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect declararea zilei de 11 aprilie ca „Ziua națională a educației financiare”, intervenția legislativă fiind argumentată în Expunerea de motive prin faptul că *„Pornind de la analiza situației actuale și identificarea principalelor bariere, atât la nivel de individ, cât și la nivelul de microîntreprinderi, instituirea unei zile oficiale a educației financiare devine necesară.”*

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Având în vedere că măsurile preconizate la art.2 au implicații asupra bugetului de stat, sunt incidente prevederile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată, privind solicitarea unei informări din partea Guvernului, precum și dispozițiile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare atât la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute la art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, cât și la obligativitatea precizării surselor de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare.

În acest sens, precizăm că, la pct.71 din considerentele Deciziei nr.643/2020, Curtea Constituțională a constatat că, *„Neîndeplinirea obligației solicitării fișei financiare conduce, în mod firesc, la concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare generală și lipsită de un caracter obiectiv și real, astfel că au fost încălcate prevederile constituționale cuprinse în art.138 alin.(5) referitoare la stabilirea sursei de finanțare. Ca atare, cheltuielile preconizate prin textele de lege criticate grevează asupra bugetului de stat, adoptarea lor ar fi fost posibilă doar după stabilirea sursei de finanțare în condițiile Legii fundamentale și după solicitarea fișei financiare de la Guvern.”*

3. Semnalăm că, *de lege lata*, ipoteza juridică a educației financiare este reglementată de art.68 alin.(1) lit.f) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *„(1) Curriculumul național pentru învățământul primar și gimnazial se axează pe 8 domenii de competențe-cheie care determină profilul de formare a elevului: (...) f) competențe antreprenoriale, financiare și juridice;”*, și de articolul 344 alineatul (1) litera c) punctul (iv) din același act normativ, potrivit căruia *„(1) Atribuțiile centrelor comunitare de învățare permanentă la nivel local sunt următoarele: (...) (iv) programe de educație antreprenorială, financiară și juridică;”*.

4. Analizând conținutul propunerii legislative, semnalăm că potrivit art.6 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.

De asemenea, se poate observa că dispozițiile prezentei propuneri legislative au un caracter declarativ, deoarece acestea nu sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia, ci sunt, mai degrabă, generate de dorința, de a stabili, fără echivoc și într-un singur caz, declararea zilei de 11 aprilie ca „Ziua națională a educației financiare”.

Astfel, formulările „*poate organiza, prin Decizia Birourilor Permanente ale celor două Camere, o conferință anuală, precum și oricare alt tip de evenimente publice, în domeniul educației financiare dedicate acestei zile*”, respectiv „*pot organiza manifestări publice, precum și simpozioane, seminarii sau mese rotunde dedicate acestei zile*”, utilizate la art.2 și 3, nu au caracter imperativ, nu instituie obligații în sarcina autorităților administrației publice centrale sau locale sau a altor subiecți de drept, ci sunt redactate sub forma unor recomandări, rămânând la aprecierea entităților anterior menționate în ce măsură vor pune în aplicare dispozițiile preconizate. Astfel, sunt încălcate dispozițiile art.8 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, prin modul de exprimare, actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu.

Caracterul pur declarativ al propunerii legislative, prin care nu se constituie în mod efectiv drepturi și obligații, este de natură să determine ambiguități cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce. Or, de esența unei legi, ca act juridic al Parlamentului, este însuși caracterul normativ al acesteia, iar nu unul eminent declarativ, lipsit de efecte juridice. De aceea, apreciem că o asemenea sferă de reglementare poate fi realizată printr-o simplă declarație a Parlamentului, fără caracter normativ.

Prin urmare, apreciem că, sub aceste aspecte, propunerea legislativă este susceptibilă a încălca prevederile art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta referitoare la calitatea legii, prin raportare la art.3 alin.(1) coroborat cu art.52 alin.(1) din Legea nr.24/2000.

Potrivit jurisprudenței constituționale, o lege trebuie să fie elaborată în conformitate cu Constituția, să reprezinte actul juridic al Parlamentului, să exprime și să reglementeze relații sociale generale. Caracterul normativ al legii impune stabilirea unor dispoziții exprese referitoare la drepturi și obligații ce trebuie stabilite în sarcina

destinatarii normei juridice, dar și a consecințelor nerespectării acestor obligații, prin instituirea de sancțiuni.

5. Sub rezerva celor exprimate la pct.4 de mai sus, semnalăm că propunerea legislativă poate fi îmbunătățită și din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, astfel:

a) pentru asigurarea unității în redactare cu alte acte normative similare, recomandăm reformularea **titlului și a art.1**, astfel:

„*Lege pentru instituirea zilei de 11 aprilie ca «Ziua națională a educației financiare»*”;

„*Art.1. - Se instituie ziua de 11 aprilie ca «Ziua națională a educației financiare»*”.

b) la **art.4**, semnalăm că norma este inutilă deoarece, *de lege lata*, art.4 alin.(1) din Legea nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „*Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune, ca servicii publice în realizarea obiectivelor generale de informare, educație, divertisment, sunt obligate să prezinte, în mod obiectiv, imparțial, realitățile vieții social-politice și economice interne și internaționale, să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice, să promoveze, cu competență și exigență, valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale și sportive, să militeze pentru unitatea națională și independența țării, pentru cultivarea demnității umane, a adevărului și justiției.*”.

[REDACTED]
PREȘEDINTE
[REDACTED]
Florin IORDACHE
[REDACTED]

București
Nr.103/7.02.2022